Despre deasa impartasanie

(Cerberii Potirului sau paznicii impartasaniei?)
Preot Gh.Calciu

Deoarece am constatat ca problema desei impartasanii agita uneel spirite nu numai in Vest, inclusiv USA, ci si chiar in tara,ca o forma acomoditatii crestinilor si ca un fel de asalt al laicilor asupra Sf. Potir pentru a primi impartasania neconditionat de nimic canonic, ci numai de decizia personala, publicam raspunsul nostrtu de mai jos.

Preacuviosul Parinte Roman Braga, duhovnicul Sfintei Manastiri Adormirea Maicii Domnului, din Rives Junction, MI, publica in revista SOLIA din Iulie 2002, pag. 19-21, a Episcopiei Ortodoxe Romane din America, avandu-si sediul in Jackson, MI, un articol cu titlul citat si in subtitlul articolului nostru: Cerberii Sfantului Potir, in care se declara, fara reserve, pentru deasa impartasanie, disociind taina spovedaniei de taina impartasaniei, ca nefiind conditionate una de alta. Ambele sunt taine ale Ortodoxiei, cu valoare absoluta pentru mantuire, dar impartasania nu este conditionata de spovedanie, afirma el. Poti sa te impartasesti fara a te spovedi si poti sa te spovedesti fara a te impartasi. Ultimul fapt este practicat de noi toti preotii (vorbesc de penitentii nostri), primul este acceptat cu greu desi, probabil, unii preoti ortodocsi il practica (personal, nu am nici o cunostinta de preoti care fac acest lucru).

Parintele Roman Braga este un teolog de temut, are un stil convingator si-si argumenteaza cu o logica greu de rezistat afimatiile sale; are o viata spirituala adanca, este un propoveduitor neintrecut si si-a pecetluit teologia cu suferinta si lacrimi sub regimul comunist in inchisori si lagare de munca fortata. Ne cunoastem de multa vreme, din inchisoare, am trecut impreuna prin iadul de la Pitesti, chiar in aceeasi celula si am toata pietatea la el.

Citind-i articolul, iti dai seama ca problema frecventei impartasanii este una foarte veche, datand din vremea bisericii timpurii, asa cum arata citatul sau din Sf. Vasile cel Mare, care deplange faptul ca, in vremea lui (372), credinciosii se impartaseau numai de patru ori pe saptamana, pe care-l reproducem: ”Caci este bine si folositor este a se impartasi in fiecare zi, caci Insusi Iisus zice:’Cel ce mananca trupul Meu si bea sangele Meu are viata vesnica’.(In. 6:54). Dar noi ne impartasim numai de patru ori pe saptamana: Duminica, Miercurea, Vinerea si Sambata si in alte zile cand se face pomenirea vreunui sfant”. (Epistola catre Chesarie)

Este deci evident ca, in perioada respectiva, crestinii se impartaseau des, aproape zilnic. Desi Preacuviosul Parinte Roman nu mentioneaza acest lucru, amintesc despre Liturghia Darurilor mai Inainte Sfintite care este, de fapt, o Vecernie solemna, special compusa de Sf. Grigore Dialogul, pentru ca cei care simt lipsa impartasaniei sa se poata cumineca si in zilele aliturgice ale Postului Mare; pentru aceasta Vecernie, Sf. Impartasanie a fost pregatita la liturghia anterioara asa ca cei credinciosi se pot impartasi cu niste daruri pre-sfintite.

Cuviosia sa da mai multe citate, printre care si Canonul 9, atribuit Sfintilor Apostoli, care spune: „Cei care vin la biserica...dar refuza sa se impartaseasca, toti aceia trebuie exclusi din biserica...”

Nu este frumos ca intr'o problema atat de adanca a credintei sa joci pe cuvinte. Dar mi se pare ca a refuza nu este acelasi lucru cu a nu se impartasi. Dar poate ca atunci, sau in contextul canonului, sensurile sunt identice.

Parintele este suparat ca, de multe ori, la Sf. Liturghie, preotul iese in usa altarului cu Sf. Potir in mana si cheama credinciosii: „Cu frica de Dumnezeu, cu credinta si cu dragoste, apropiati-va!" si nimeni nu vine sa se impartaseasca, poate, cel mult, cativa copii si are dreptate sa se supere si noi ne suparam, dar aceasta este realitatea, putini oameni, chiar dintre cei credinciosi, se impartasesc. Se intreaba Parintele: Cum de s'a ajuns la aceasta restrictie a impartasirii credinciosilor si cum de s'a legat taina spovedaniei de taina impartasaniei, cand nici un canon bisericesc, nici Scriptura nu le mentioneaza? Retorica Parintelui Roman urca pana la a numi pe preotii care nu impartasesc pe credinciosi, oricare ar fi ei, la dorinta lor, Cerberii Sf. Potir.

Daca Mantuitorul ne invata sa nu aruncam margaritarele noastre inaintea porcilor, oare putem noi preotii sa dam oricui Sf. Impartasanie? Intr'un citat dat de parintele Roman, apartinand Cuviosului Iov, intareste cele spuse mai inainte:''Preotii care refuza pe crestinii care se apropie de Sf. Impartasanie cu evlavie si cu credinta sunt socotiti de Dumnezeu ca ucigasi, asa cum scrie la proorocul Osie: *''Au ascuns preotii calea si voia si porunca lui Dumnezeu, au omorit Sihemul si au facut nelegiuire in poporul meu."* (Sf. Nicodim Aghioritul, Despre dumnezeeasca Impartasanie)

Si de unde stie preotul ca oamenii vin cu evlavie si credinta adevarata daca nu le cunoaste sufletul? Si cum le poate cunoaste sufletul daca nu-i spovedeste? Si daca Sf. Impartasanie se acorda oricui care este botezat si miruns, inseamna ca spovedania este o taina minora si neglijabila, chiar daca parintele nu lasa nici macar sa se intrevada acest lucru. Dar noua ni se pare implicit.

Citim la Ioan 21: 25:"*Ci sunt si alte multe lucruri pe care le-a facut Iisus si care, daca s'ar fi scris cu de-amanuntul, cred ca lumea aceasta n'ar cuprinde cartile ce s'ar fi scris. Amin."*

Dau acest citat pentru a-l folosi in ajutorul meu. Citatul acesta este cel mai puternic argument pentru Sf. Traditie. Multe din spusele Mantuitorului s'au pierdut, multe din minunile Lui, de asemenea. Dar daca nu ar fi fost Sf. Traditie, si mai multe lucruri ar fi fost pierdute. Impresia mea este ca Parintele Braga si cei care sunt pe pozitia precuviosiei sale, cred ca traditia este numai un tezaur de invatatura si de lucruri petrecute, pe care le scoatem ori de cate ori avem nevoie sa atacam pe cineva care nu face ceea ce ni se pare noua drept. Traditia este, intr'adevar, asa ceva, dar ea este si o forta dinamica spirituala care alege si pastreaza lucrurile bune care pot sa se introduca in traditie si le elimina pe cele neconvenabile. Ea lucreaza continuu si innoieste sufletul si imbogateste mintea crestina. Inainte de fixarea canonului Bibliei, circulau zeci de texte „scripturistice" evanghelii, Apocalipse, Epistole. A venit Sf.Traditie si a spus: Stati! Aceste carti sunt canonice, acestea sunt apocrife, acestea sunt eretice. Traditia a fost mai tare decat lucrul scris si a eliminat ceea ce nu era adevarat.

Pornind de la Iacov 5: 16:"Marturisiti-va pacatele unii altora si va rugati unii pentru altii..." biserica primara a instituit spovedania publica, practicata vreme de mai multe secole. Cu timpul s'a observat ca spovedania publica nu numai ca nu curata sufletele credinciosilor care se spovedeau, dar intinau inima celor ce-i ascultau si erau adesea ispititi sa savarseasca aceleasi pacate ca penitentul respectiv si astfel, spovedania devenea, cel putin pentru unii, o scoala a pacatelor neobisnuite sau, in cel

mai bun caz, un instrument de deceptie, pentru ca auzeau uneori pacate savarsite de oameni pe care ii stimau si acum ii vedeau pacatosi si ei insisi se descurajau. Spusa Scripturii, a fost astfel schimbata si experienta spirituala colectiva a dus la un comportament nou care a devenit traditional, tocmai pe baza fortei dinamice a traditiei stabilite care nu este moarta, ci vie si productiva. Spovedania a devenit un act foarte intim, care are loc numai intre preot si penitent sub binecuvantarea Mantuitorului.

Stiu ca sunt unii calugari romani (cel putin unul despre care am auzit) care practica si astazi aceasta spovedanie comuna, nu chiar asa cum se facea in vechime, ci fiecare penitent, dupa molitva citita de calugar, isi marturiseste pacatele in taina inimii, sau, eventual, chiar cu voce mai tare, apoi li se da iertarea de pacate (deslegarea) si se pot impartasi la momentul prescris in Sf. Liturghie. Astfel pot fi impartasiti sute de oameni cu acest simulacru de spovedanie si am vazut ca multi dintre penitenti spun ca se simt foarte bine cu ambele taine implinite pe aceasta cale.

Mie mi se pare ca se practica un fel de populism pentru castigarea clientilor, un fel de comert mascat cu Sfintele Daruri, desi s'ar putea sa fie si, cu siguranta sunt, si oamenii piosi care se spovedesc si impartasesc astfel. Oricum, cantitatea este in detrimentul adevaratei spirtualitati.

Dupa ce am iesit din inchisoare si am ajuns in America, am fost invitat in multe parti de pe continentul american si in Europa pentru a vorbi despre persecutia religioasa din Romania: de ortodocsi, de catolici si chiar de protestanti. Am vazut la catolici cum aproape toti cei din biserica se impartaseau. Am fost mirat si am intrebat pe preoti daca toti cei care se impartasisera se si spovedisera. Ei au fost surprinsi, la randul lor si mi-au spus ca nu exista nici un fel de legatura intre spovedanie si impartasanie. Credinciosii se impartasesc la fiecare liturghie si se spovedesc numai cand vor ei (poate chiar niciodata?).

„Si atunci, am intrebat eu, care este pregatirea lor pentru a primi trupul si sangele Domnului?”

”Simpla lor dorinta este suficienta.”

Din istoria bisericii stim ca, la inceput, foarte adeseori, se dadea Sf. Impartasanie credinciosului ca sa aiba acasa pe mai multe zile, daca acesta dorea. Cu timpul s'a observat ca unii credinciosi erau neglijenti cu Sf. Impartasanie, iar cei rau intentionati o foloseau pentru liturghia neagra sau pentru diferite vraji (pentru ca si ei credeau ca era trupul si sangele Domnului). Atunci biserica a interzis practicarea aeestui lucru. La catolici a continuat multe secole, pana de curand, cand constatandu-se ceea ce biserica primara constatase inca de la inceputurile ei, s'a interzis practica. (la catolici, frauda era mult mai usor de faptuit fiindca, folosind numai azima pentru impartasire, care se dadea in mana credinciosului, era lesne ca acesta sa n'o manance si s'o foloseasca la lucruri blestemate). De aceea, in ultimul timp, s'a introdus, metoda de a pune partea din ostie cuvenita credinciosului direct in gura si nu in mana. Ceea ce nu inseama ca el n'ar putea-o scoate din gura spre blestemata folosinta.

Daca distribuirea Sf. Impartasanii ar fi atat de simpla, de ce atunci, catehumenilor, in vremea veche, nu li se dadea voie nici macar s'o vada, nici macar sa fie de fata la impartasirea credinciosilor? De ce spune preotul, la sfarsitul partii prime din Liturghie (numita a catehumenilor): „..Cei chemati (catehumenii) iesiti, ca nimenea din cei chemati sa nu ramana. Cati suntem credinciosi, iara si iara cu pace, Domnului sa ne rugam!”

Aceasta este exact puterea pe care Dumnezeu o da preotului de a fi paznicul Sfantului Potir de a avea grija de trupul si sangele Domnului. Astazi, nici un catehumen nu mai iese din biserica la rostirea acestei invitatii, dar noi o repetam - si Parintele Roman o repeta la fiecare Sf. Liturghie, spre aducere aminte, ca pe o formula traditionala, pentru a intari autoritatea noastra pentru paza Sfintei Impartasanii.

Parintele Braga spune ca, in biserica primara, la frangerea painii (chaburah), forma de origine a Liturghiei, oamenii se impartaseau la sfarsitul unei mese solemne unde mancau si beau ”...iar unii deveneau chiar scandalosi, asa cum reiese din context”, dar nu merge la concluzia finala ca traditia, cu forta ei dinamica, a schimbat aceste obiceiuri, tocmai pentru a-i feri pe oameni de asemenea greseli si a instituit postul si rugaciunea, spovedania si canonul pentru curatirea lui sufleteasca si pentru invrednicirea lui, atat cat sta in puterile omenesti si - fara indoiala ii sta ceva, altfel am cadea in protestantism - pentru a primi trupul si sangele lui Iisus.

Biserica a fixat anumite reguli de pocainta, anumite canoane care dau spovedaniei un drept de apreciere a acestei ”vrednicii” si nu o lasa la bunavoia penitentului care, daca este cinstit, cu greu si-ar putea aprecia aceasta vrednicie. Unii, prea lacsi, ar veni la impartasanie ca si cum ar merge la restaurant, altii, prea drastici, nu s’ar impartasi niciodata.

Dupa traditia bisericeasca de multe secole si dupa regulile bisericii, impartasirea credinciosului este conditionata de post si de spovedanie, dar spovedania nu-i da dreptul penitentului la impartasire in mod obligatoriu. Preotul are dreptul de a-l opri de la primirea trupului si sangelui Domnului pentru pacate prevazute de canoane, sau poate sa-i dea permisiunea daca socoteste ca, impartasindu-l, ii intareste inima in lupta impotriva unor pacate.

Iertarea pacatelor, fie ele si comune, nu se obtine nici prin citirea rugaciunilor pregatitoare, (Canonul Sf. Impartasanii) nici prin rugaciunile Sf. Liturghii si nici prin simplul act al impartasirii, (cum afirma parintele Braga) care este o conceptie laxa, catolica, oricat de confortabila s’ar parea, ci dupa invatatura bisericii, numai Sf. Maslu si spovedania te curata de pacate. Dintre acestea, numai spovedania are rugaciune speciala de iertare a pacatelor, la sfarsit: (Sf. Impartasanie te intareste spre a nu mai pacatui, iti aduce un plus de har, te vindeca sufleteste si trupeste)

”Domnul si Dumnezeul nostru Iisus Hristos, cu harul si cu indurarile iubirii sale de oameni, sa te ierte pe tine fiul meu (fiica mea) N si sa-ti lase tie toate pacatele. Iar eu netrebnicul preot si duhovnic, cu puterea ce-mi este data de sus, te iert si te desleg de toate pacatele tale, in numele Tatalui si al Fiului si al Sfantului Duh, Amin.”

Altfel, daca numai rugaciunile citate de parintele Braga sunt suficiente sa-ti obtina iertarea pacatelor (care constituie o gresala grava), nimeni nu ar mai trebui sa se spovedeasca decat pentru pacatele foarte mari, mortale. In acest caz, preotul nu ar fi duhovnic decat numai pentru criminali si alti foarte mari pacatosi - ceilalti se iarta pe ei singuri – si pentru distribuirea sfintei Impartasanii la dispozitia credinciosului.
Sunt multe propozitii in articolul parintelui Braga care ar putea fi condamnate de autoritatea bisericeasca. Aceasta afirmatie imi aminteste de jansenism si de scoala de la Port Royal, a carei soarta s’a invartit tot in jurul desei impartasanii, similara cu cea ridicata de Preacuviosul Roman.

Una din lucrarile mele in timp ce urmam cursurile de doctorat (pe care nu l-am mai terminat din cauza arestarii) la Institutul Telogic din Bucuresti a fost Scoala de la

Port Royal asa ca pot afirma ca vorbesc, oarecum, in cunostinta de cauza. Acest curent teologic, de o mare austeritate in tinuta, cult si traire, initiat de Jansenius (de aceea s'a numit Jansenism), s'a ridicat impotriva Iezuitilor care patrunsesera in saloanele clasei nobile ca abati, preoti, confesori si, mai ales, un fel de teologi de curte. Ei initiau discutii teologice, dar nu luptau suficient impotriva luxului saloanelor, a flirturilor si a iubirilor ilicite. Pe atunci, saloanele si teologii discutau foarte mult problema desei impartasanii si aproape toata lumea catolica era pe pozitia Parintelui Braga. Scoala de la Port Royal si-a afirmat doctrina mai ales printr'o manastire de maici condusa de Mere Angelique Arnault, care facea parte dintr'o foarte puternica familie veche, bogata si nobila, cu mai multi episcopi si teologi pe parcursul istoriei Frantei si, mai ales, in timpul disputei, cand episcop era un membru al familiei, teolog temut, numit Arnauld cel Mare.

Doctrina jansenista, care isi tragea seva din Fericitul Augustin, care era foarte aproape de teoria protestanta a predestinarii, a creat o lupta teologice intinsa pe doua secole: al 17-lea si al 18-lea. Jansenius scrisese o carte, Augustinus, pe care Vaticanul a condamnat-o pentru 5 propozitii, condamnare pe care Jansenistii nu au acceptat-o. (din aceast curent a facurt parte si Blaise Pascal, care a accentuat preocupare mistica a curentului). Ei aveau slujbele extrem de simple, bisericile severe, fara podoabe, cu o muzica la fel simpla si severa si supravegheau impartasirea cu strasnicie, ca nu cumva sa se primeasca Trupul si Sangele Domnului cu nevrednicie, opus Iezuitilor care impartaseau cucoanele saloanelor cu usurinta, pentru ca Iisus pentru aceasta venise in lume ca sa se daruiasca tuturor. Desi in disputele de atunci deasa impartasanie a ocupat un loc secundar, ea a constituit o problema foarte fierbinte si a durat cat timp a durat si Jansenismul care, in cele din urma, a fost condamnat si s'a stins.

Presupun ca, si in Ortodoxie a existat o confruntare in acest sens, nu numai citatele date de Parintele Braga, dar nu am avut posibilitatea sa urmaresc eventualele dispute din istoria bisericii. De aceea revin la prezent.

Nu vreau sa afirm ca astazi este mai multa blestematie in lume decat in trecut, sau ca vrajitoria si liturghiile negre sunt mai raspandite, dar este sigur ca multi vrajitori si vrajitoare folosesc discursul crestin pentru a insela pe naivii care ii cerceteaza si pentru a le adormi teama de inselatorie. Acesti slujitori ai diavolului minciunii si inselatoriei, in goana dupa castig, fac pe piosii, chiar pe oamenii bisericii, venind din cand in cand la slujbe. Dupa parerea parintelui Braga, preotul, vazadu-i piosi, ar trebui sa le acorde Sf. Impartasanie chiar daca ei nu se spovedesc. Si, de obicei, acesti oameni nu se spovedesc, ca si multi alti pacatosi gravi, pentru ca stiu ca preotul are un har de la Dumnezeu care, in unele imprejurari, ii descopera cele ascunse ale oamenilor si ei nu doresc sa fie descoperiti.

Parintele citeaza (incomplet) din 1 Cor. 11:

„Sa se cerceteze insa omul pe sine si asa sa manance din paine si sa bea din pahar. Caci cel ce mananca si bea cu nevrednicie, osanda isi mananca si bea, nesocotind trupul Domnului."

Trupul Domnului este incredintat pazei preotului. De aceea preotul pastreaza in altar, in chivot, Trupul Domnului pentru impartasirile grabnice si de aceea Liturghierele prevad sfaturi cum se pastreaza si cum se admininstreaza Sfanta Impartasanie, pentru ca nu numai trupul Domnului ne este incerdintat, ci si sufletele credinciosilor, care se pot mantui sau pot pieri prin mana noastra preoteasca si, cu ei pierim si noi ca sluga

necredincioasa care nu a administrat cum trebuie avutul lasat de stapan, sau ca strajerul lui Iezechiel care, neanuntand pericolul, provoaca moartea pacatosului:

”Cand Eu voi zice pacatosului:’Pacatosule vei muri’ si tu nu-i vei grai nimic pentru a-l prevesti pe pacatos sa se abata de la calea lui, atunci el va muri pentru pacatele lui, dar sangele lui il voi cere din mana ta. Iar daca tu ai prevestit pe pacatos sa se abata de la calea lui si sa se intoarca de la ea si el nu s’a abatut de la calea sa, atunci el va muri pentru pacatele lui, iar tu ti-ai scapat viata.” (Iezl. 33: 8-9)

In mana mea, a preotului, sta nu numai sufletul ”pacatosului” al carui sange se va cere de la mine, ci si ”Scumpul Sau (al lui Hristos) sange” care, si unul, si altul, se vor cere de la mine. Aceasta nu este o fraza frumoasa, buna de pus intr’o predica, ci este viata sau moartea mea si a penitentului. Si ce as castiga de as aduce toata lumea la impartasanie, dar sufletele toate, si al meu, le voi pierde?

Exista pustnici care traiesc in singuratate si care, odata pe luna, sau mai rar, vin la manastire pentru a se spovedi si a se impartasi. Fara indoiala ca acest pustnic are o viata mai curata decat a oricaruia dintre noi, poate mai curata decat a ieromonahului ”cerber” care il spovedeste si impartaseste si, cu toate acestea, nici pustnicul, nici ieromonahul nu se gandesc macar o clipa ca Sfanta Impartasanie ar putea fi administrata fara spovedania prealabila.

Parintele Ioanichie ne spunea odata, cand am vizitat sfanta manastire Sihastria, ca, in jurul ei traiau atunci, circa noua pustnici, pe care nimeni nu-i cunoaste (probabil numai duhovnicul lor dupa numele de monah) si care tin, spunea el, manastirea aceasta si tot muntele si tot ce este in jurul nostru prin rugaciunile lor. Acesti oameni vin din cand in cand la manastire, se spovedesc si se impartasesc, primesc o traista cu mancare care le ajunge doar pentru cateva zile si dispar in pustia padurii, nimeni nu stie unde, nimeni nu stie daca vor mai reveni la manastire. Unii mor acolo, in crapaturile stancilor si nici macar numele nu le este cunoscut spre a fi pomeniti. Doar Dumnezeu ii stie. Sunt ei oare atat de ignoranti incat sa se spovedeaasca inainte de impartasanie, crezand ca nu au dreptul la Trupul si Sangele fara a se spovedi in prealabil? Fara indoiala ca nu. Ei stiu insa ca exista o regula a rugaciunii iertarii dupa spovedanie, pe care numai duhovnicul i-o poate da si care este, in acelasi timp, poarta prin care se ajunge la Sf. Impartasanie.

In predica despre Taina Spovedaniei si a Impartasaniei, tot a Parintelui Ioanicie Balan, publicata si in Buletinul Bisericii noastre Sf. Cruce din Alexandria, Virginia (SUA), pe luna August, 2002, autorul afirma:

„Candva, in manastiri, se facea spovedania zilnic, seara, a tot ce facea calugarul in timpul zilei. Mai tarziu, ca si astazi, in unele manastiri se face spovedania saptamanal – Vinerea – iar impartasirea la 30-40 de zile, dupa ravna si vrednicie, cum stabileste duhovnicul.”

Dupa cum se vede, Preacuviosul Ieromonah Ioanichie, contribuie la transformarea preotilor in ”Cerberi ai Sfantului Potir”, cum ii numeste Preacuviosul Roman. Si asta se intampla in toate manastirile, cu exceptia a doua sau trei, care, si ele, conditioneaza impartasirea de spovada, numai ca aceasta din urma e practicata public asa cum am mai aratat.

Practica spovedaniei si iertarea pacatelor de catre preoti, este o putere, un dar dat de Insusi Iisus dupa Invierea Sa din morti, cand a intrat la Apostoli prin usile incuiate, a suflat peste ei si le-a spus:

„Luati Duh Sfant: carora veti ierta pacatele vor fi iertate si carora le veti tinea vor fi tinute.” (Ioan 20: 22-23)

Aceasta este cea mai mare putere data Sfintilor Apostoli si transmisa de acestia ucenicilor lor, apoi Episcopilor si acestia preotilor. Acelasi Dar genuin a lucrat in Apostoli, ucenici, episcopi, preoti, neschimbat, nediminuat, neintrerupt, de la Iisus si pana la cel din urma dintre preoti, care sunt eu: puterea de a ierta. Aceasta iertare conditioneaza accesul la impartasanie. In biserica ortodoxa, singura data cand un credincios se apropie de Sf. Potir fara a se spovedi este la botez, pentru ca, prin Taina Sfantului Botez se iarta celui ce l-a primit, nu numai pacatul stamosesc, ci si toate pacatele personale savarsite pana atunci. Dupa aceea, noi ramanem sa pazim Sfantul Trup si Sange al Mantuitorului cata vreme suntem apti sa ne implinim misiunea sfanta de preoti.

Parintele Roman Braga spune si alte lucruri, pe deplin valabile: spovedania preotilor, alunecarea spre forme de pietate prin recomandarea diverselor carti de pietate populara neconfirmate de biserica, etc. Dar acestea toate nu au intrat in preocuparile articolului de fata, ci numai pozitia sa gresita fata de relatia dintre Taina Spovedaniei si a Impartasaniei.

Folosirea cuvantului „Cerber” de catre preacuviosia sa are o intentie sfichiuitoare, ba chiar de insulta la adresa acelor preoti care conditioneaza primirea impartasaniei de spovada si de iertarea pacatelor de catre preot, pe baza poruncii Matuitorului de la Ioan 20: 22-23 si eu ma socotesc printre acestia. De aceea iau foarte in serios termenul de „cerber”, desi mai propriu mi se pare termenul de paznic al Potirului.

In clipa in care Constantinopolul a cazut sub atacul Turcilor pe 29 Mai, 1453, spune o legenda pioasa, Patriarhul Constantinopolului, care tocmai facea Sf. Liturghia cerand cu lacrimi mantuirea cetatii, in vazul tuturor credinciosilor care, cu strigate mari cereau si ei ajutorul Domnului spre a fi scapati de pagani, a luat potirul cu sfanta Impartasanie si a intrat in zidul Bisericii Sfanta Sofia spre a feri Sf. Impartasanie de profanarea paganilor, care, tocmai atunci, spargeau usa bisericii. El va iesi din zid cu potirul in mana, atunci cand Constantinopolul va fi iarasi in stapanirea crestinilor. Aceasta legenda este un simbol al virtutii preotului de a fi paznicul Sfintei Impartasanii, spre a o feri de orice tip de profanare, caci si primirea cuminecarii fara prealabila iertare a pacatelor este tot o profanare.

Este mai bine sa fii „cerberul Sfantului Potir” decat un functionar care imparte „gratuit” sfanta Impartasanie, fara spovedanie si fara post prealabil gramadind jaratec aprins peste capul sau si al penitentilor.

Intr’un interviu dat de parintele Rafael Noica, la o intrebare pusa in legatura cu deasa impartasire, el raspunde:

„Sfatuiesc pe toti sa se impartaseasca cat mai des, atat de des cat ii sfatuiesc duhovncii lor (sublinierea noastra). Si asta nu numai pentru a nu intra in conflict cu duhovnicii, ci fiindca - si asta este foarte important de inteles – omul nu este un obiect si, ca atare, nu este supus unei legi. Omul este o exceptie. Fiecare suflet ce va fi existat in lumea asta este o calatorie dintru nefiinta in vesnica dumnezeire, o calatorie unica.

As prefera o impartasanie cat mai deasa. Nu este caracteristic impartasaniei sa fie deasa, ci as zice impartasire des, dar cat de des este bine tie sau tie, asta o las duhovnicului tau si cer Domnului sa insufle fiecarui duhovnic cat de des este bine pentru cutare si pentru cutare; pentru tine poate vino peste doi ani, pentru tine in fiecare

Duminica, pentru altcineva Duminica si de praznice, pentru altii la doua saptamani s.a.m.d.”

Parintele Rafael vine dintr’o manastire occidentala si totusi afirma autoritatea duhovnicului in privinta desei impartasiri. Iar eu spun cu fiecare penitent:
„...Ca nu voi spune taina Ta vrajmasilor Tai, nici sarutare iti voi da ca Iuda....” (Rugaciunile impartasaniei) , pentru ca razboiul intru cuvant nu este numai intre alb si negru, intre binele si raul bine delimitat, ci si in zonele mai cenusii ale intelegerii umane, unde culorile se amesteca si unde ratiunea noastra inselatoare ne poate minti in acecasta dicernere, adormindu-ne trezvia.
„Iar ceea ce va zic voua, zic tuturor: Priveghiati.” (Marcu 13:37)